

Rotterdam, 30 september 2020

Betreft: internetconsultatie Leerplichtwet vrijstelling artikel 5 onder a

Geachte heer, mevrouw,

Graag reageren wij, als Ingrado, op het wetsvoorstel dat door u ter consultatie is aangeboden.

Ingrado is de branchevereniging voor leerplicht en RMC, en maakt zich sterk voor het recht op onderwijs en ontwikkeling van alle jongeren. Vanuit dit perspectief vinden wij deze voorgestelde wijziging van de Leerplichtwet 1969 een stap in de goede richting. Door in de procedure, die leidt tot een vrijstelling, niet alleen uit te gaan van een medisch advies, maar ook van een onderwijskundig advies, wordt het recht op een passende vorm van onderwijs voor iedere jongere versterkt. Een vrijstelling van onderwijs, zoals mogelijk onder artikel 5 onder a uit de Leerplichtwet, moet alleen worden gegeven wanneer dit passend is bij de mogelijkheden tot ontwikkeling en onderwijs van het kind. De voorgestelde procedure voor de aanvraag van deze vrijstelling 5 onder a geeft meer ruimte voor maatwerk en flexibiliteit. Tussentijdse veranderingen in de ontwikkeling van het kind kunnen er voor zorgen dat een vrijstelling voor de gehele leerplichtige periode niet de beste oplossing is. Ingrado kan zich dan ook goed vinden in het gegeven dat een vrijstelling niet meer voor de gehele leerplichtige periode wordt afgegeven, maar dat deze periode aangepast kan worden aan de ontwikkelkansen van het kind.

Ingrado heeft als branchevereniging voor leerplicht en RMC goed contact met haar leden, lokaal en in de regio. Hierdoor zijn we goed geïnformeerd over de praktische uitwerking van de Leerplichtwet in het land. Zo weten we dat in een aantal regio's al geëxperimenteerd wordt met de werkwijze zoals die in het wetsvoorstel wordt voorgesteld. In Utrecht, Apeldoorn, Amersfoort en regio Holland Rijnland heeft men al ervaring opgedaan met een uitgebreidere procedure rondom de aanvraag van de vrijstelling 5 onder a. Over het algemeen zijn verbeteringen te melden ten opzichte van de huidige procedure. De nieuwe werkwijze leidt tot meer maatwerk en sluit beter aan bij de behoefte en ontwikkeling van het kind. Toch worden in experimenterende regio's wel een aantal belemmeringen ervaren.

Voor Ingrado en haar leden staan de ontwikkelingsmogelijkheden van een kind voorop in de Leerplichtwet. Deze wet beschermt naar onze overtuiging het recht op onderwijs en ontwikkeling. Zoals de vrijstelling 5 onder a nu in de wet is beschreven kan dat recht onvoldoende beschermd worden. De voorgestelde wijziging biedt hiervoor een kans. Door het toevoegen van een onderwijskundig advies aan een medisch advies wordt een beter inzicht verkregen in de ontwikkelingsmogelijkheden van een kind. In uw wijziging stelt u voor dat het samenwerkingsverband (SWV) een dergelijk advies gaat bieden. Hoewel deze adviesrol past bij de huidige rol en wettelijke taak van het SWV, vraagt deze rol van het SWV

ook om neutraliteit en onafhankelijkheid. De meeste samenwerkingsverbanden trachten voor een dekkend onderwijsaanbod in de regio te zorgen. Voor kinderen die onder de huidige wetgeving een vrijstelling 5 onder a aanvragen, is geregeld een (hoge categorie) toelaatbaarheidsverklaring van het SWV nodig. De regio's die momenteel vooruitlopend op de wetswijziging al werken volgens de voorgestelde procedure, benoemen dat het risico bestaat dat een SWV neigt naar een advies voor een vrijstelling omdat het aantal toelaatbaarheidsverklaringen te sterk toeneemt. De waarborg voor neutraliteit en onafhankelijkheid bij het verkennen van ontwikkelingsmogelijkheden van een kind mag niet door de druk om het aantal toelaatbaarheidsverklaringen te verminderen worden beïnvloed.

Een aanvraag voor een vrijstelling 5 onder a voor jongeren die op het mbo zitten, komt maar zelden voor. Ingrado kan zich voorstellen dat in deze situatie een onderwijskundig advies wordt gevraagd aan de contactschool. Mocht het zo zijn dat de contactschool onvoldoende informatie heeft om een onderwijskundig advies te geven, kan worden uitgeweken naar een onderwijskundig advies van het laatst verantwoordelijke SWV. In dit proces (van het verkrijgen van een onderwijskundig advies van de contactschool of laatste SWV) is volgens Ingrado een monitorende en adviserende functie bij de leerplichtambtenaar zeer gewenst.

Het Expertisepunt Onderwijszorg is voor Ingrado de meest geschikte partij voor een onderwijskundig advies met betrekking tot deze vrijstelling in het Caribisch Nederland.

In uw wijziging ziet u een monitorende rol voor de gemeente. Die rol past bij de afdelingen leerplicht, waar ook nu al wordt gemonitord welke kinderen en jongeren een vrijstelling hebben, zicht wordt gehouden op de thuiszitters en het verzuim en de schooluitval in een gemeente. Leerplichtambtenaren zien toe op het schoolbezoek van jongeren. Daarom hebben zij een goed zicht op alle jongeren binnen een gemeente of regio. Zij worden bij casuïstiek betrokken op het moment dat een jongere uit het onderwijs dreigt te vallen, of moeite heeft om het onderwijs binnen te komen.

Vanuit de bescherming van het recht op onderwijs en ontwikkeling en de hiervoor beschreven rol die de afdelingen leerplicht nu al vervullen bij die bescherming, kijken we uit naar de inwerkingtreding van de aanpassing van de vrijstelling 5 onder a. De kinderen met lichamelijke of psychische beperkingen verdienen de kansen op onderwijs en ontwikkeling die deze aanpassing in de Leerplichtwet mogelijk maakt.

Met vriendelijke groet,

A handwritten signature in blue ink, appearing to read "Carry Roozmond".

Carry Roozmond
directeur- bestuurder Ingrado